

॥ २६ ॥ २७ ॥ २८ ॥ २९ ॥ ३० ॥ सत्यं तत्त्वेन यार्थात् तथ्येन सुदुर्ज्ञेयं पश्य कचित्सत्यमप्यधर्माय भवतीत्यर्थः ॥ ३१ ॥ ३२ ॥ ३३ ॥ यस्य येन हेतुना सत्यमेव सत्यतया अनुष्ठितं तादृशमेव पश्यति सत्यवा
कृतां जलेः प्रपन्नस्य प्रमत्तस्य तथैव च ॥ न वधः पूज्यते सद्भिस्तच्च सर्वगुरौ तव ॥ २६ ॥ त्वया चैवं व्रतं पार्थ बालेनेव कृतं पुरा ॥ तस्मादधर्मसंयुक्तं मौर्ख्यात्कर्मव्यव
स्यसि ॥ २७ ॥ सगुरुं पार्थ कस्मात्त्वं हंतुं कामोभिधावसि ॥ असंप्रधार्य धर्माणां गतिं सूक्ष्मां दुरत्ययां ॥ २८ ॥ इदं धर्मरहस्यं च तव वक्ष्यामि पांडव ॥ यद्भूयात्तव
भीष्मो हि पांडवो वायुधिष्ठिरः ॥ २९ ॥ विदुरो वा तथा क्षत्ताकुंती वापि यशस्विनी ॥ तत्ते वक्ष्यामि तत्त्वेन निबोधैतद्भनं जय ॥ ३० ॥ सत्यस्य वदिता साधुर्न सत्याद्वि
द्यते परं ॥ तत्त्वेनैव सुदुर्ज्ञेयं पश्य सत्यमनुष्ठितं ॥ ३१ ॥ भवेत्सत्यमवक्तव्यं वक्तव्यमनृतं भवेत् ॥ यत्रानृतं भवेत्सत्यं सत्यं चाप्यनृतं भवेत् ॥ ३२ ॥ विवाहकाले रति
संप्रयोगे प्राणात्यये सर्वधनापहारे ॥ विप्रस्य चार्थे त्यज्यं नृतं वदेत पंचानृतान्यादुरपातकानि ॥ ३३ ॥ सर्वस्वस्यापहारे तु वक्तव्यमनृतं भवेत् ॥ तत्रानृतं भवेत्सत्यं स
त्यं चाप्यनृतं भवेत् ॥ तादृशं पश्यते बालो यस्य सत्यमनुष्ठितं ॥ ३४ ॥ भवेत्सत्यमवक्तव्यं न वक्तव्यमनुष्ठितं ॥ सत्यानृते विनिश्चित्य ततो भवति धर्मवित् ॥ ३५ ॥
किमाश्चर्यं कृतप्रज्ञः पुरुषोऽपि सुदारुणः ॥ सुमहत्याप्नुयात्पुण्यं बलाकौंधवधादिव ॥ ३६ ॥ किमाश्चर्यं पुनर्मूढो धर्मकामोऽल्पपंडितः ॥ सुमहत्याप्नुयात्पापमाप
गास्त्रिवकौशिकः ॥ ३७ ॥ अर्जुन उवाच आचक्ष्व भगवन्नेतद्यथा विदाम्यहं तथा ॥ बलाकस्यानुसंबद्धं नदीनां कौशिकस्य च ॥ ३८ ॥ वासुदेव उ
वाच पुरा व्याधो भवत्कश्चिद्बलाको नाम भारत ॥ यात्रार्थं पुत्रदारस्य नृगान् हंति न कामतः ॥ ३९ ॥ वृद्धौ च मातापितरौ बिभर्त्यन्यांश्च संश्रितान् ॥ स्वधर्म
निरतो नित्यं सत्यवाग नसूयकः ॥ ४० ॥ सकदाचिन्मृगं लिप्सुर्नाभ्यविदं नृगं क्वचित् ॥ अपः पिबंतं दृशेऽप्यपदं घ्राणचक्षुषं ॥ ४१ ॥ अदृष्टपूर्वमपि तत्स्त्वं तेन ह
तं तदा ॥ अंधे हते ततो व्योमः पुष्पवर्षं पपात च ॥ ४२ ॥ अप्सरोगीतवादित्रैर्नादितं च मनोरमं ॥ विमानमगमत्स्वर्गान्मृगव्याधनिनीषया ॥ ४३ ॥ तद्भूतं सर्वभूता
नामभावाय किलार्जुन ॥ तपस्तप्त्वावरं प्राप्तं कृतमंधं स्वयं भुवा ॥ ४४ ॥ तद्भूत्वा सर्वभूतानां भावकृतनिश्चयं ॥ ततो बलाकः स्वर्गादेवं धर्मः सुदुर्विदः ॥ ४५ ॥
कौशिकोऽप्यभवद्विप्रस्तपस्वी नो बहुश्रुतः ॥ नदीनां संगमे ग्रामाददूरात्स किलावसत् ॥ ४६ ॥ सत्यं मया सदा वाच्यमिति तस्याभवद्व्रतं ॥ सत्यवादीति विख्यातः
स तदा सीद्धनं जय ॥ ४७ ॥ अथ दस्युभयात्केचित्सदा तद्वनमाविशन् ॥ तत्रापि दस्यवः क्रुद्धास्तान् मार्गं तयत्ततः ॥ ४८ ॥

दितयतेन हेतुना बालः अज्ञः ॥ ३४ ॥ ३५ ॥ ३६ ॥ ३७ ॥ ३८ ॥ ३९ ॥ ४० ॥ ४१ ॥ ४२ ॥ ४३ ॥ ४४ ॥ ४५ ॥ तपस्वीनः तपस्विनामिनः श्रेष्ठः ॥ ४६ ॥ ४७ ॥ ४८ ॥